

NOT: Zabıta memuru kadrosuna vekalet edilmesi halinde vekalet eden personelin mali hakları hakkında

T.C.
ÇEVRE, ŞEHİRCİLİK VE İKLİM DEĞİŞİKLİĞİ BAKANLIĞI
Yerel Yönetimler Genel Müdürlüğü

Sayı: E-53773008-622.02-6497326

30/05/2023

Konu: Zabıta Memurluğuna Vekâlet Edilmesi

DAĞITIM YERLERİNE

İlgi: ..... Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği İ Müdürlüğünün 02.03.2023 tarihli ve E-92957606-045.99-5862554 sayılı yazısı.

..... Belediyesinde teknisyen ve tekniker olarak görev yapan personelin zabıta memuru kadrosuna vekâlet edip edemeyeceği, vekâlet etmesi durumunda vekâlet aylığı alıp alamayacağı ile maktu mesai ücreti ödenip ödenmeyeceği konularında görüş talep eden ilgi yazınız incelenmiştir.

Bilindiği üzere, 11/4/2007 tarihli ve 26490 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan Belediye Zabıta Yönetmeliğinin "Başka memurluklardan naklen geçiş" başlıklı 16 ncı maddesinde, "(1) Belediye hizmet birimlerinde memur kadrosunda çalışanlardan, belediye zabıta memurluğuna geçmek isteyenler; 35 yaşını aşmamaları, bu Yönetmeliğin 13/A maddesinin birinci fıkrasının (b) ve (c) bentlerinde yer alan şartları taşımaları, 13/E maddesinde öngörülen sınavda başarılı olmaları kaydıyla 657 sayılı Kanuna ve diğer mevzuat hükümlerine uyularak zabıta memurluğuna atanabilir." hükmü yer almaktadır.

Diğer taraftan, 657 sayılı Devlet Memurları Kanununun "Vekalet görevi ve aylık verilmesinin şartları" başlıklı 86 ncı maddesinin birinci fıkrasında, "Memurların kanuni izin, geçici görev, disiplin cezası uygulaması veya görevden uzaklaştırma nedenleriyle işlerinden geçici olarak ayrılmaları halinde yerlerine kurum içinden veya diğer kurumlardan veya açıktan vekil atanabilir." hükmü ile "Vekalet, ikinci görev aylık ve ücretleri ile diğer ödemeler" başlıklı 175 inci maddesinde, "Bir göreve vekaleten atanan memurlara vekalet edilen görevin kadro derecesinin birinci kademesinin üçte biri, açıktan atananlara ise (Köy ve kasaba imamlığı kadrolarına atananlara 146 ncı maddede yazılı asgari ücret aylık tutarından aşağı olmamak üzere) üçte ikisi verilir. Buldukları yerden başka bir yerdeki bir göreve vekalet suretiyle atananlara, Harcırah Kanununun geçici görevle başka yere gönderilenlere ilişkin hükümleri uygulanır.

Ancak, kurum içinden veya diğer kurumlardan vekalet edenlere vekalet aylığı ödenebilmesi için, vekilin asilde aranan şartları taşıması zorunludur." hükmü bulunmaktadır.

Bu kapsamda, 375 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin Ek 9 uncu maddesinin beşinci fıkrasında, "Birinci fıkra kapsamına giren personelden; kurumlarınca bir kadroya kurum içinden veya kurum dışından vekalet ettirilene, vekaletin 657 sayılı Kanunun 86 ncı maddesine istinaden yapılmış ve bu hususun onayda belirtilmiş olması, vekalet görevinin Cumhurbaşkanınca atama yapılması gereken kadrolar için ilgili bakan, diğer kadrolar için asili atamaya yetkili amir tarafından verilmesi, vekalet eden personelin asaleten atanmada aranan tüm şartları (asaleten atanmada sınav şartı aranılan kadrolar için bu sınavlara girebilme hakkının elde edilmiş olması dahil) taşıması kaydıyla vekalet ettikleri kadro için öngörülen ek ödemenin asli kadroları için öngörülen ek ödmeden fazla olması halinde, aradaki fark, vekalet görevine başlanıldığı tarihten itibaren ve bu görev fiilen yapıldığı sürece ödenir. Ancak, mehil müddeti, yıllık izin, mazeret izni, hastalık ve refakat izni, geçici görev, vekalet, görevden uzaklaştırma, hizmet içi eğitim, seminer ve kurs nedenleriyle görevlerinden ayrılanlara vekalet edenlere bu şekilde ödeme yapılmaz." hükmü bulunmaktadır.

Diğer taraftan, 17/4/2006 tarihli ve 2006/10344 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile yürürlüğe konulan Devlet Memurlarına Ödenecek Zam ve Tazminatlara İlişkin Kararın "Vekalet" başlıklı 9 uncu maddesinde, "(1) 657 sayılı Kanunun 86 ncı maddesi uyarınca;

a) 1) Kurumlarınca bir göreve kurum içinden veya diğer kurumlardan vekalet ettirilenlere;

aa) Vekaletin, 657 sayılı Kanunun 86 ncı maddesine binaen yapılması ve bu hususun onayda belirtilmiş olması,

bb) Vekaletin, Cumhurbaşkanınca atama yapılması gereken kadro veya görevler için ilgili bakan, diğer kadro veya görevler için asili atamaya yetkili amir tarafından verilmesi,

cc) Vekillerin, genel ve ilgili özel mevzuatı uyarınca asaleten atanmada aranan tüm şartları (asaleten atanmada sınav şartı aranılan kadro veya görevler için bu sınavlara girebilme hakkının elde edilmiş olması dahil) bir arada taşımaları,

kaydıyla; vekalet ettikleri kadro veya görevler için bu Karar uyarınca öngörülen zam ve tazminatların toplam net tutarının, asli kadro veya görevleri karşılığında fiilen aldıkları zam ve tazminatların toplam net tutarından fazla olması halinde, aradaki fark; 657 sayılı Kanunun 175 inci maddesindeki oranlar dikkate alınmaksızın, vekalet görevine başlanıldığı tarihten itibaren ve vekalet görevinin fiilen yapıldığı sürece ödenir.

2) aa) Esas ve usule ilişkin olarak yukarıda belirtilen şartları bir arada taşımayanlara,

bb) Mehil müddeti, yıllık izin, mazeret izni, hastalık izni, geçici görev, vekalet, görevden uzaklaştırma, tutuklanma, gözaltına alınma, hizmetiçi eğitim, kurs veya seminer nedeniyle görevlerinden ayrılanlara vekalet edenlere,

cc) Vekaletleri esnasında yıllık izin, mazeret izni, hastalık izni, vekalet görevine ilişkin olmayan geçici görev, görevden uzaklaştırma, tutuklanma, gözaltına alınma, hizmetiçi eğitim, kurs, seminer ve benzeri nedenlerle vekalet görevine ara verenlere (ara verdikleri günler için),

çç) Diğer personel kanunlarına tabi olanlardan bu Kararname uyarınca zam ve tazminat ödenmesi öngörülen kadro veya görevlere vekalet edenlere,

dd) Kurumların 2 sayılı Cumhurbaşkanlığı Kararnamesine ekli cetvellerinde kadrosu bulunmayan okul müdürlüğü, okul müdür başyardımcılığı ve okul müdür yardımcılığı görevlerini yürütenlere,

ee) Bu Kararname uyarınca zam ve tazminat ödenmesi öngörülen kadro veya görevlere vekalet eden her statüdeki sözleşmeli personele (6/2/1997 tarihli ve 97/9021 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı kapsamındaki kadro karşılığı sözleşmeli personel hariç),

vekalet nedeniyle öngörülen zam ve tazminatlar ödenmez.

b) Bir göreve açıktan vekalet edenlere, bu göreve ait zam ve tazminatlar, 657 sayılı Kanunun 175 inci maddesindeki oranlar dikkate alınmaksızın vekalet aylığıyla birlikte ödenir." hükmü yer almaktadır.

Bu kapsamda, 2023 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanununa ekli K Cetvelinin fazla çalışma ile ilgili III üncü Bölümünün "(B) Aylık Maktu Fazla Çalışma Ücreti" başlıklı ikinci fıkrasının birinci bendinde, "Belediyeler ile bunlara bağlı müstakil bütçeli kamu tüzel kişiliğini haiz kuruluşlarda (iktisadi işletmeler hariç), görevlerinin niteliği gereği 657 sayılı Kanunda belirtilen çalışma süre ve saatlerine bağlı olmaksızın zabıta ve itfaiye hizmetlerinde fiilen çalışan personele (destek hizmeti yürüten personel hariç), belediye meclisi kararı ile tespit edilen tutar, fazla çalışma ücreti olarak maktuen ödenir...." hükmüne yer verilmiştir.

Ayrıca, Belediye Zabıta Yönetmeliğinin "Çalışma düzeni" başlıklı 9 uncu maddesinde, "(1) Belediye zabıta hizmetleri resmi tatil günleri de dâhil olmak üzere, günün 24 saati aksatılmadan sürdürülür. Zabıta personelinin çalışma süresi ve saatleri 14/7/1965 tarihli ve 657 sayılı Devlet Memurları Kanununda belirtilen çalışma süre ve saatlerine bağlı olmaksızın, hizmetin aksatılmadan yürütülmesini sağlayacak şekilde 657 sayılı Kanunun 101 inci maddesine göre belediye zabıta teşkilatı birim amirinin teklifi ve belediye başkanının onayı ile tespit olunur. Fazla çalışma ücretleri ile ilgili olarak 5393 sayılı Kanunda yer alan hükümler uygulanır.

(2) Zabıta personelinin çalışma saatleri vardiyalar halinde görevin gereğine göre 24 saat iş 48 saat istirahat veya 12 saat iş 24 saat istirahat şeklinde düzenlenebilir. Belediye zabıta memurlarının haftalık olağan çalışma saatleri en fazla 48 saat olacak şekilde düzenlenir. Ancak, personel sayısı az olan zabıta teşkilatlarında 12 saat iş, 12 saat istirahat şeklinde düzenleme yapılabilir. Hizmetin sürekliliğini aksatmamak kaydıyla ve bir sıra dâhilinde personele 657 sayılı Kanununun 99 uncu maddesi göz önünde bulundurularak ayrıca haftada iki gün izin verilebilir." hükmü yer almaktadır.

Öte yandan, Sayıştay Temyiz Kurulunun 12/9/2018 tarihli ve 43828 Dosya Numaralı Kararında, "Anılan mevzuat hükümleri uyarınca, aylık maktu fazla mesai ücreti yalnızca zabıta ve itfaiye kadrosunda bulunan ve zabıta ve itfaiye hizmetini fiilen yerine getiren personele ödenecektir. Yani zabıta personelinin maktu fazla mesai ücretini alabilmesi için iki şartı birlikte taşıması gerekmektedir; öncelikle kişinin kadrosunun zabıta kadrosu olması, bununla birlikte zabıta görevini fiilen icra etmesi gerekmektedir. Dolayısıyla zabıta kadrosunda olup da fiilen bu görevi icra etmeyen personele maktu fazla mesai ücreti ödenmesi mümkün olmadığı değerlendirilmektedir." hükmü ile maktu mesai ücretinin hangi şart ve durumda ödeneceği belirtilmiştir.

Yukarıda yer verilen hükümler çerçevesinde

-Teknisyen veya tekniker unvanlı kadroda bulunan personelin vekâleten zabıta memuru olarak görevlendirilebileceği,

-İlgili personelin, Belediye Zabıta Yönetmeliğinin 16 ncı maddesinde belirtilen şartları taşıması durumunda vekâletinin 657 sayılı Kanununun 86 ncı maddesine göre verilmesi ve bu hususun onayda belirtilmiş olması, vekâleten atanmaların genel ve özel mevzuatında asaleten atanmada aranan tüm şartları (asaleten atanmada sınav şartı aranılan kadrolar için bu sınavlara girebilme hakkının elde edilmiş olması dahil) taşıması ve vekâletin asili atamaya yetkili amirlerce verilmesi kaydıyla, vekâleten atanan memurlar yürüttükleri vekâlet görevi sebebiyle 657 sayılı Kanun, Devlet Memurlarına Ödenecek Zam ve Tazminatlara İlişkin Karar ve 375 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin ilgili maddelerinde belirtilen şart ve tutarlarda vekâlet aylığı, zam ve tazminat farkı ile ek ödeme farkının ödenmesine hak kazanabileceği,

-Zabıta kadrosunda olmayıp zabıta teşkilatında görevlendirme yoluyla fiilen görev yapan teknisyen veya tekniker unvanlı personele maktu mesai ücretinin verilemeyeceği,

Değerlendirilmektedir.

Bilgilerini ve gereğini rica ederim.

.....

Bakan a.

Yerel Yönetimler Genel Müdürü

Dağıtım:

Gereği:

.....Belediye Başkanlığına

Bilgi:

..... VALİLİĞİNE (Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği İl Müdürlüğü)